

Vakdidactiek cultuurwetenschappen (H002177)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 6.0   Studietijd 180 u   Contacturen 30.0 u

Aanbodssessies en werkvormen in academiejaar 2019-2020

A (jaar)	Nederlands	integratieseminarie	5.0 u
		hoorcollege	10.0 u
		werkcollege	7.5 u
		microteaching	2.5 u
		zelfstandig werk	2.5 u
		groepswork	2.5 u

Lesgevers in academiejaar 2019-2020

Verbruggen, Christophe	LW03	Verantwoordelijk lesgever
De Paepe, Tom	LW03	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2019-2020

	stptn	aanbodssessie
Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen (afstudeerrichting Arabistiek en islamkunde)	6	A
Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen (afstudeerrichting China (China-traject))	6	A
Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen (afstudeerrichting China (UGent-traject))	6	A
Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen (afstudeerrichting India)	6	A
Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen (afstudeerrichting Japan)	6	A
Bachelor of Arts in de Afrikaanse talen en culturen	6	A
Bachelor of Arts in de archeologie	6	A
Bachelor of Arts in de kunstwetenschappen	6	A
Bachelor of Arts in de moraalwetenschappen	6	A
Bachelor of Arts in de geschiedenis	6	A
Bachelor of Arts in de Oost-Europese talen en culturen	6	A
Bachelor of Arts in de wijsbegeerte	6	A
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Afrikaanse talen en culturen)	6	A
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oost-Europese talen en culturen)	6	A
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting archeologie)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting geschiedenis)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting kunstwetenschappen)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting moraalwetenschappen)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting wijsbegeerte)	6	A
Vorbereidingsprogramma tot Educatieve Master of Science	6	A
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting Afrikaanse talen en culturen)	6	A
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject)	6	A

(afstudeerrichting Oost-Europese talen en culturen)		A
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject)	6	A
(afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)		
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting archeologie)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting geschiedenis)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting kunstwetenschappen)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting moraalwetenschappen)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting wijsbegeerte)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject)	6	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

cultuurwetenschappen, multiperspectivisme, eindtermen, leerplannen, didactisch handelen, pre-service training, graadplanning, groepswerk, interdisciplinariteit.

Situering

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de realisering van de basiscompetenties voor leraren en de opleidingscompetenties van de educatieve masteropleiding UGent, zoals opgenomen in de opleidingsfiche en geconcretiseerd in de competentiematrix, te consulteren op www.ugent.be/educatievemaster.

Inhoud

Het vak is gericht op een geïntegreerde aanpak van de volgende inhouden:

- Voor het theoretische gedeelte:
  - Een visie op de eigenheid van cultuurwetenschappen in het curriculum van het secundair onderwijs vanuit hun multiperspectiefisch karakter
  - Situering van het vak Cultuurwetenschappen in het curriculum van de richting Humane Wetenschappen (secundair onderwijs).
  - Aandacht voor de vakspecifieke eindtermen, met in het bijzonder de onderzoekscompetenties en vakoverschrijdende en transversale eindtermen, in het bijzonder burgerschap, mediawijsheid en digitale geletterdheid.
  - Vergelijking van de leerplannen Cultuurwetenschappen van de verschillende onderwijskoepels.
  - Specifieke werkvormen voor het vak Cultuurwetenschappen, met aandacht voor de diversiteit in de leerlingenpopulatie, de verschuiving van leraargericht naar leerlinggericht onderwijs en de meerwaarde hiervan voor klasmanagement
- Voor het gedeelte opdrachten:
  - De vaardigheid om een leerplan om te zetten naar een graadplanning
  - Op een methodisch verantwoorde manier omgaan met vraagstukken uit de onderwijspraktijk: omzetten in onderzoeksvragen, analyseren, plan van aanpak maken, onderzoek uitvoeren, conclusies trekken, resultaten vertalen naar verbeteringen in het eigen professionele handelen en denken, verslaggeven, presenteren en reflecteren.
  - Elk jaar komen er drie specifieke thema's aan bod. Aan elk thema wordt één groepsopdracht verbonden. Voorbeelden van thema's zijn:
    - Herinneringseducatie
    - 'Culturele smaak' en sociale distinctie
    - Digitale geletterdheid en mediawijsheid

Begincompetenties

Studenten kunnen de oriëntatiestage enkel opnemen indien ze de corresponderende vakdidactiek al gevolgd hebben of gelijktijdig met deze stage opnemen.

Eindcompetenties

- 1 De leerplannen voor het vak cultuurwetenschappen van de verschillende netten vergelijken en analyseren aan de hand van aangereikte referentiekaders.
- 2 Eindtermen en leerplannendoelstellingen vertalen naar concrete lesinhouden in een graadplanning.
- 3 De eigen pedagogische vakkennis inzake cultuurwetenschappen inschatten.

- 4 Het zich eigen maken van een methodiek om zelfstandig de pedagogische vakken kennis inzake cultuurwetenschappen uit te breiden.
- 5 Leerplandoelstellingen vertalen naar een uitgewerkte lessenreeks, rekening houdend met een competentie-ontwikkeld en ervaringsgericht referentiekader.
- 6 De multiperspectivische eigenheid van cultuurwetenschappen integreren in een lessenreeks.
- 7 Vakdidactisch samenwerken in een multidisciplinair team.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk mits gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Voor de student-leraren in een LIO-baan worden de bovenstaande doelstellingen en competenties gerealiseerd via een alternatief portfoliotraject. De opdrachten zijn uitgewerkt in een handleiding. Er wordt voorzien in een aantal contactmomenten, intervisie en begeleidingsmomenten.

Leermateriaal

Syllabus beschikbaar op Ufora

Aanvullend studiemateriaal: leerplannen (beschikbaar op de websites van de verschillende onderwijskoepels).

Geraamde totaalprijs: 10.0 EUR

Referenties

- VAN LOOY, L., CONINX, M., ELIAS, K., Didactisch werkvormenboek voor cultuurwetenschappen, Antwerpen/Apeldoorn, Garant, 2004, 199 p.
- ELIAS, K. en VAN LOOY, L., Hoe en wat met onderzoekscompetenties?! Of hoe de onderzoekscompetentie integreren in de lessen Cultuurwetenschappen in de Humane Wetenschappen in het secundair onderwijs, Brussel, ASP, 230 p.
- Leerplan Cultuurwetenschappen van Katholiek Onderwijs Vlaanderen (www.katholiekonderwijs.vlaanderen).
- Leerplan Cultuurwetenschappen van Steden en Gemeenten (www.ovsg.be).
- Leerplan Cultuurwetenschappen van het Gemeenschapsonderwijs (www.g-o.be).

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Interactieve ondersteuning via e-mail. Persoonlijk op elektronische afspraak (zie Ufora). Begeleiding tijdens de werkcolleges en ingeroosterd feedbackmoment voor het portfolio.

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Portfolio, participatie, werkstuk, verslag

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Voor de student-leraren in een LIO-baan is permanente evaluatie voorzien via de alternatieve opdracht die zij uitwerken het portfoliotraject.

Toelichting niet-periodegebonden evaluatie:

- Vorm: permanente evaluatie op basis van opdrachten, medewerking en attitudes.
- Frequentie: aanwezigheid in de werkcolleges verplicht.
- Omschrijving tweede examenkans: een tweede examenkans is mogelijk. Er moet wel rekening mee gehouden worden dat sommige oefeningen of practica niet gecompenseerd kunnen worden door een vervangopdracht
- Feedback: tijdens werkcolleges, tijdens een ingeroosterd moment voor het portfolio en na afspraak.

Eindscoreberekening

100 % niet-periodegebonden evaluatie:

- Graadplanning en individuele reflectie groepsopdrachten: 20 %
- Deelopdrachten groepswork + participatie aan werkcolleges en Forumdag: 60%
- Individuele opdracht multiperspectivisme: 20%

Wanneer men niet deelneemt aan één of meer onderdelen van de evaluatie kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Indien de eindscore een cijfer van 8 of meer op twintig zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (hoogstens 7/20).

Faciliteiten voor werkstudenten

Te bepalen in overleg met verantwoordelijk lesgever.